

Collegevoorstel OG

Zaak : Nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding

Zaaknummer : 1047754

gemeente **Oosterhout**

Datum: 3 juli 2024	Initialen auteur: SVE	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Stadsbeheer	

Onderwerp:

De nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding

Geraadpleegde teams:

Control en Stadsbeheer

Communicatie: ja d.m.v.:

geen

Bijlagen:

- ☐ Brief door college
- ☐ Raadsinformatiebrief
- ☐ Brief beantwoording vragen ex art 39
- ☐ Raadsvoorstel
- ☐ Overige bijlagen:

Behandeling in / door:

- ☐ Raad

Datum:

Aard behandeling:

Portefeuillehouder

Van der Zanden

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Wij verzoeken u om bij communicatie rondom deze aanvraag het zaaknummer 1047754 te vermelden.

COLLEGE VOORSTEL

Datum: 3 juli 2024

Openbaar

Zaaknummer: 1047754

Onderwerp:

De nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding

Voorstel:

1. De nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding structureel toewijzen aan de afvalstoffenbegroting en te besteden conform het financiële overzicht.

Samenvatting (circa 10 regels)

De zwerfafvalvergoeding is veranderd sinds 2024. Tot en met 2023 was dit een vergoeding vanuit de producenten en verpakkers voor de gemeenten, bestemd voor de extra aanpak van zwerfafval. Deze kwam voort uit de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022. Gemeenten moesten jaarlijks een aanvraag en verantwoording indienen bij Nedvang.

Vanaf 2024 is er een nieuwe zwerfafvalvergoeding. Deze wordt betaald door de producenten van kunststofproducten voor eenmalig gebruik (single use plastics – SUP). Ze betalen jaarlijks mee aan het inzamelen van afval en het opruimen van zwerfafval zoals beschreven staat in de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV). De nieuwe zwerfafvalvergoeding hoeft niet meer aangevraagd noch verantwoord te worden en wordt ongelabeld overgemaakt aan de gebiedsbeheerders.

Juridisch kader (inclusief onderbouwing geheimhouding)

N.v.t.

Aanleiding

De verschillen met de voorgaande regeling zijn bijvoorbeeld dat de UPV-zwerfafvalvergoeding:

- niet aangevraagd of verantwoord moet worden;
- wordt uitgekeerd via het Gemeentefonds;
- niet gelabeld is;
- vooralsnog een stuk hoger wordt dan de € 1,18 per inwoner van de oude zwerfafvalvergoeding.

De hoofddoelstelling blijft het verminderen en voorkomen van zwerfafval, maar de scope van de regeling is breder en passend bij duurzame en circulaire initiatieven in onze gemeente. Om te borgen dat deze financiële middelen op de goede plek landen, verzoeken we het college om deze vergoeding deels structureel toe te wijzen ten gunste aan de aanpak van zwerfafval.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

N.v.t.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

N.v.t.

Wat willen we gaan doen?

Stadsbeheer wil de UPV-zwerfafvalvergoeding drieledig inzetten.

1. Preventie en opruimen van zwerfafval en illegale bijplaatsingen

Tot 2023 had de projectleider Schoon de oude zwerfafvalvergoeding ter beschikking ten bedrage van ca. € 40.000. Een groot deel van het budget gebruikten we om de acties op het gebied van zwerfafval te bekostigen zoals bijvoorbeeld het organiseren van opschoondagen, communicatie richting bewoners, lespakketten voor scholen, ondersteuning ZAP-ers (verstrekken knijpers, hesjes, enz.) Ook werden er speciale zwerfafvalprojecten mee gefinancierd zoals bijvoorbeeld de Rattenvanger zwerfafvaloptocht.

2. Circulair Ambachtscentrum De Meerwaarde

In januari 2024 is het circulair ambachtsnetwerk De Meerwaarde opgezet door de gemeente Oosterhout samen met Oosterhout SDG Lokaal (OSDGL) als regiepartner van het netwerk. OSDGL heeft een jaarlijkse subsidie van ca. € 30.000 nodig om haar rol als regietrekker uit te voeren. Voor 2024 is dit bedrag deels gedekt uit een subsidie vanuit Rijkswaterstaat en deels uit reeds begrote financiële middelen uit de afvalbegroting. Vanaf 2025 stellen we voor om dit bedrag te betalen vanuit deze zwerfafvalvergoeding. Tevens willen we jaarlijks een structureel budget van € 20.000 reserveren om CAN De Meerwaarde te promoten door bijvoorbeeld het organiseren van lokale bijeenkomsten, themadagen en projecten waarbij inwoners, bedrijven, scholen en de gemeente samenwerken aan (lokale) circulariteit.

3. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing zal de komende jaren zeer waarschijnlijk stijgen door o.a. de investering in een duurzaam wagenpark en de invoering van de CO2-heffing op het verbranden van restafval. De voertuigen worden deels ingezet ter voorkoming van zwerfafval of voor de inzameling/opruimen van zwerfafval. We stellen dan ook voor om een flexibel deel van deze vergoeding terug te laten vloeien naar de heffing om de stijging te dempen. Dat komt neer op ca. € 3,5 per huishouden.

Afweging van argumenten voor en tegen?

De nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding wordt ongelabeld overgemaakt aan de gebiedsbeheerders. Om te borgen dat deze financiële middelen op de goede plek landen, is het van belang om deze vergoeding structureel toe te wijzen aan de relevante budgetten m.b.t. zwerfafval.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De jaarlijkse cyclus van de UPV-zwerfafvalvergoeding ziet er als volgt uit:

- eerste kwartaal: publicatie resultaten samenstellingsonderzoek van het zwerfafval in het voorgaande jaar;
- juni: publicatie hoogte vergoeding door ministerie van IenW;
- voor 1 augustus: betaling aan (nog aan te wijzen) centraal uitvoeringsorgaan;
- voor 1 november: uitkering aan de gebiedsbeheerders.

De hoogte van de vergoeding is echter nog niet definitief. Het is wel definitief dat we een bedrag ontvangen. Het is daarom verantwoord om te rekenen met de vergoeding vanuit een recente proefberekening die door de NVRD gemaakt is voor gemeenten. Voor gemeenten met 30.000 – 100.000 inwoners is de vergoeding € 3,02 per inwoner. Uitgaande van ca. 58.000 inwoners bedraagt de zwerfafvalvergoeding 2024 voor Oosterhout ca. € 175.000.

<i>Verwachte UPV-zwerfafvalvergoeding 2024</i>	<i>€ 175.000</i>	
Werkbudget Projectleider Schoon	€ 40.000	Structureel
Werkbudget en subsidie Circulair Ambachtsnetwerk De Meerwaarde	€ 50.000	Structureel
Restant naar heffing	€ 85.000	Flexibel

Aangezien de hoogte van de vergoeding jaarlijks kan fluctueren bestaat het voorstel bestaat uit een flexibel en structureel deel waarbij het flexibele deel meebeweegt met de hoogte van de vergoeding.

Risico's?

Er is geen einddatum voor deze regeling. De hoogte van de vergoeding kan per jaar fluctueren omdat de vergoeding deels gegevens wordt op basis van het aandeel SUP-producten in het zwerfaval. Dit aandeel kan kleiner worden, naarmate de maatregelen rondom de SUP-producten effectief zijn en voor minder zwerfafval zorgen. De vergoeding kan ook stijgen indien de SUP-richtlijn wordt uitgebreid met andere producten. Indien het bedrag lager uitvalt dan begroot, valt het bedrag dat naar de heffing vloeit hoger of lager uit.

Communicatie

Kernboodschap: De nieuwe UPV-zwerfafvalvergoeding